

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету
від 26.08.2020 р., протокол №01

Методика навчання іноземної мови
(назва освітнього компоненту)

ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта
(шифр і назва спеціальності)

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта.
(шифр і назва предметної спеціальності)

Мова та література (із зазначенням мови)

спеціалізації 014.021 англійська мова і література
(шифр і назва спеціалізації)

освітньо-професійної
програми «Середня освіта (англійська мова і література)»
(назва освітньо-професійної програми)

Бердянськ, 2020

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Юлія ПРЯДКО, доцент кафедри іноземних мов і методики викладання, кандидат філологічних наук, доцент

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету 21.08.2020 р., протокол №01.

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Методика навчання іноземної мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова і література)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови), спеціалізації 014.021 англійська мова і література.

Предметом навчальної дисципліни «Методика навчання іноземної мови» є професійна підготовка сучасного вчителя іноземної мови до роботи в закладах загальної середньої освіти України.

Міждисциплінарні зв'язки: англійська мова, практична граматики англійської мови, лексикологія англійської мови, стилістика англійської мови, педагогіка, психологія, інформаційно-комунікаційні технології у навчанні.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методика навчання іноземної мови» є формування в студентів професійно-методичної компетентності вчителя іноземної мови.

Програма передбачає тісний зв'язок теоретичного курсу методики з практикою. В лекційному курсі і на практичних заняттях студенти знайомляться як з загально прийнятими теоретичними положеннями методики, що викладаються у певній системі, так і з новими, дискусійними ідеями. На практичних заняттях вони оволодівають професійно-методичними вміннями вчителя іноземної мови.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика навчання іноземної мови» є:

- створити у студентів теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання іноземних мов як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі сформулювати уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя.
- ознайомити студентів з сучасними методичними напрямами і методами, формами та засобами навчання іноземних мов, а також сформулювати у них вміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;
- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови.

1.3. Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні Результати навчання
КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та	ПРН 1. Знати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти. ПРН 2. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. ПРН 3. Уміти добирати і застосовувати

<p>невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 4. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>СК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>СК 2. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>СК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>СК 5. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання англійської мови і зарубіжної літератури на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.</p> <p>СК 6. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з англійської мови і зарубіжної літератури.</p>	<p>сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 4. Уміти організовувати освітній процес у закладі освіти, співпрацю учнів (вихованців), ефективно працювати в команді (педагогічному колективі закладу освіти, інших професійних об'єднаннях).</p> <p>ПРН 5. Знати і розуміти сучасні філологічні й дидактичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку англійської мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.</p> <p>ПРН 11. Уміти використовувати гуманістичний потенціал англійської мови та зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.</p> <p>ПРН 12. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.</p>
---	--

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6 кредитів ЄКТС / 180 години.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні питання методики навчання іноземних мов. Методика навчання іноземної мови як наука та її зв'язок з іншими науками. Професійне портфоліо вчителя іноземної мови. Цілі, зміст, принципи, методи, засоби навчання іноземної мови.

Тема 2. Лінгвопсихологічні основи навчання іноземних мов. Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності й спілкування. Проблема навичок і вмінь. Система вправ для формування навичок і вмінь.

Тема 3. Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови в ЗЗСО.

Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови: типи, структура, аналіз. Інтенсивне навчання іноземної мови. Позакласна робота з іноземної мови.

Тема 4. Контроль у навчанні англійської мови. Методи навчання. Проблема контролю у навчанні іноземної мови: функції, види, типи завдань. Сучасні методи навчання іноземної мови.

Тема 5. Навчання іншомовного спілкування (формування мовленнєвої та мовної компетентності). Методика формування іншомовної лексико-граматичної компетентності. Формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні. Формування іншомовної компетентності в монологічному мовленні.

Тема 6. Навчання іншомовного спілкування (формування мовленнєвої та мовної компетентності). Формування іншомовної компетентності в аудіюванні. Формування іншомовної компетентності в письмі. Формування іншомовної фонетичної компетентності. Формування іншомовної компетентності в читанні.

3. Рекомендована література:

Основна

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Книга вчителя іноземної мови: довідково-методичне видання / упоряд. О.Я. Коваленко, І. П. Кудіна. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
3. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / нол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої та М. Т. Солов'я. Київ, 2002. 356 с.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти. 12-бальна система. Київ, 2000. 126 с.
5. Ніколаєва С. Ю. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста). Київ : Ленвіт, 1999. 96 с.
6. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
7. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.
8. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах : посібник / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
9. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
10. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / укл. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2004. 208 с.

Додаткова

1. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам. Москва: Аркти, 2003. 192 с.
2. Коряковцева Н. Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык. Москва: АРКТИ, 2002. 176 с.
3. Ніколаєва С.Ю., Бадаянц Г.С. Тестові завдання з англійської мови. Київ: Освіта, 1998. 216 с.

- Сафонова В.В. Проблемные задания на уроках английского языка в школе. Москва: Еврошкола, 2001. 272 с.
- Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам. Москва: Просвещение, 2002. 239 с.

Інформаційні ресурси

- Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

Ресурси, які можна використовувати для неформальної та інформальної освіти здобувачів вищої освіти

- Британська платформа цифрової освіти FutureLearn. URL: <https://www.futurelearn.com>
- Он-лайн платформа British Council. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk>
- Он-лайн платформа безкоштовних освітніх курсів та семінарів URL: <https://prometheus.org.ua>
- Он-лайн проєкт в галузі масової освіти Coursera. URL: <https://www.coursera.org>

4. Методи навчання:

✓ **За джерелами передачі й характером сприйняття інформації:** словесні, наочні, практичні.

✓ **За ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, частково-пошукові, пошукові, дослідницькі.

✓ **За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

✓ **Інтерактивні методи навчання:** дискусія, рольова гра, робота в парах, мозковий штурм, інтерв'ю, обмін думками, метод навчальних проєктів.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

6. Система оцінювання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (дуже добре)
65-77			C (добре)
58-64	задовільно		D (задовільно)
50-57			E (достатньо)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)